

Bever-sporen ontdekt in oosten van het land

De laatste in Nederland in het wild levende Bever werd in 1825 bij Zalk aan de IJssel geschoten. Volkomen onverwachts is in december 1983, ruim 150 jaar later, in een natuurerrein in het oosten van het land weer een Bever opgedoken. Verschillende bomen (met name Ratelpopulieren) zijn op de voor Bevers karakteristieke wijze doorgeknaagd, zoals duidelijk ook op bijgaande foto is te zien. Van de gevelde bomen zijn zijtakken afgebeten, die vervolgens naar de waterkant zijn gesleept en van hun bast zijn ontdaan. Ook zijn er uitwerpselen gevonden. Het dier zelf werd niet gezien.

De herkomst van de Bever is nog onduidelijk, evenals de (onder-)soort van het dier. Hierbij moet rekening gehouden worden met een uit een dierenpark ontsnapt exemplaar of met een Bever, afkomstig uit herintroductie-experimenten in West-Duitsland.

Er zijn uitgebreide maatregelen genomen om de rust in het (overigens streng bewaakte en afgesloten) terrein te verzekeren.

Na deze berichten is een antiquarisch, met de hand geschreven, manuscript van een *'Verhandeling over eenen bever gevangen in Over-*

ijssel, uitgesproken in het Physische Gezelschap te Utrecht op den 9 Februari 1827 door professor A. Neuman' bekendgeworden, dat in het bezit is van mevrouw A.E.H. Scheelbeek-Sterkenburg te Winterswijk. De Bever, waar het in dit geschrift over gaat, moet in de herfst van 1826 gevangen zijn onder de Heerlijkheid Zalk aan de IJssel, tussen Kampen en Hattem. Een jaar daarvoor had men op de buitenplaats 'Boekhorst' reeds veel afgeknaagd hout ontdekt. Dit in Overijssel gevangen exemplaar is geprepareerd door G.F.

De eerste, en thans ook enige, persfoto waarop de aanwezigheid van een Bever in Nederland is vastgelegd met twee van de inmiddels enkele tientallen doorgeknaagde Ratelpopulieren. Aan weerszijden Sjors Reeder (links) en Jan Veldhuis, die de ontdekking deden. December 1983.
Foto: Dagblad Tubantia.

van Klinkenberg. Later is het opgezette dier terechtgekomen in het museum 'Natura Doctet' te Denekamp.

Naar wij aannemen wordt daarmee de laatste toch reeds bekende, vondst van een Bever in Nederland beschreven.

Op de krantenberichten kwam ook een mededeling van de thans 71-jarige gepensioneerde jachtopzichter Romeyn uit Delden, die meende een opgezette Bever in zijn bezit te hebben die hij in januari 1955 zelf in een slenk van de Oude IJssel op het landgoed Ro-

zendaal van baron Van Pallandt te Rozenaal, tussen Doetinchem en Doesburg, had geschoten. Bij nader onderzoek blijkt dit echter een Beverrat te zijn...

In Overijssel komen nog tal van namen voor, die aan het voorkomen van de Bever in deze streken herinneren.

In ons land bestaat een werkgroep, die onderzoekt of het zinvol is om Bevers in de Biesbosch uit te zetten. Binnenkort wordt hierover een rapport van deze commissie verwacht.

J.T.

Zie ook A. van Wijngaarden & A. van der Oude-
raa 'De invloed van Bevers (*Castor fiber L.*) op hun milieu. Huid en Haar 2 (3) : 105-109.

Zie ook Frans Grosfeld (1981): Wordt de bever onze vrienduil? Grasduinen september 1981, nummer 9 : 56-61.

Naturopa

Ter gelegenheid van de Third International Colloquy on the Otter, dat werd gehouden in het Palais de l'Europe, in Straatsburg in 1983, werd er een speciaal nummer (no. 45 — 1983) van 'Naturopa' (het tijdschrift van het European Information Centre for Nature Conservation) geheel gewijd aan de bescherming van Europa's kleine predatoren. Het inleidende voorwoord is van Peter Hardy, daarna volgen artikelen van Erkki Pulliainen (Who are these animals?), Erik Zimen (Struggle for life), Peter Dollinger (Legislation), Miguel Delibes (The genet), Sheila McDonald & Nicole Duplaix (The otter, symbol of our threating fauna), David W. McDonald (A special case), Páll Hersteinsson (The Arctic fox), Sam Erlinge (Predator-prey), Pierre Pfeffer (Trapped, gassed, poisoned...) en Ronald M. Libois (Can they adapt?).

Een prachtig verzorgd en interessant nummer dat wij alle zoogdierliefhebbers ten zeerste aanbevelen.

Het tijdschrift wordt uitgegeven in de Engelse, Franse, Duitse en Italiaanse taal door the European Information Centre for Nature Conservation of the Council of Europe, BP 431 R6, F-67006 Strasbourg-Cedex, Frankrijk. Verantwoordelijk redacteur is de Nederlander Hayo H. Hoekstra.

Ziekte onder Europese Gemzen in Alpen en Pyreneeën

De Alpengemzen (*Rupicapra rupicapra*) en de Pyreneeese Gemzen (*Rupicapra rupicapra pyreneica*) sterven in grote getalen aan een epidemie van keratoconjunctivitis die tot blindheid voert. Voor het eerst vastgesteld in 1974 in het nationale park van de Vanoise heeft de ziekte thans de Spaanse en Franse Pyreneeën bereikt waar al 3000 Gemzen zijn aangetast. Nu wordt een bestand van 4500 Gemzen in het Italiaanse nationaalpark van Gran Paradiso bedreigd. In minder dicht bevolkte gebieden ontwikkelt de ziekte zich snel maar in een goedaardige vorm, terwijl in gebieden waar veel Gemzen voorkomen de epidemie aanhoudt in zijn zwaarste vorm en een belangrijk sterftecijfer met zich meebrengt. Om het verspreiden van de ziekte tegen te gaan moet men te grote concentraties van slecht verdeelde troepen tegengaan.

Selectief afschot van zieke dieren leidt niet tot de uitroeiing van keratoconjunctivitis. Om de opsporing en de diagnose van zieke Gemzen te vergemakkelijken heeft het Office National de la Chasse een richtlijn uitgegeven met een vragenformulier. Deze stukken worden op aanvraag verstrekt.

(Office National de la Chasse, Bulletin no. 69, mei 1983)